

WB025 Is alles wat walgelijk is ook slecht?

Opdracht gemaakt door Menno van Calcar, Groene Hart Lyceum

Voor klassen 3 t/m 4 havo en 3 t/m 5 vwo

Achtergrond:

In deze Wisebit worden twee betekenissen van *goed en slecht* door elkaar heen gebruikt: de esthetische tegenstelling goed-slecht en de morele tegenstelling goed-slecht. Vandaar de verwarring. Van de esthetische tegenstelling zeggen we graag dat-ie subjectief is, een gevalletje 'da's jouw mening' of zelfs van smaak. Van de morele tegenstelling zeggen we liever, met de meeste ethici, dat-ie objectief, of op z'n minst intersubjectief is. Maarrr, er valt wat te zeggen voor de stelling dat een objectieve moraal niet bestaat en de moraal dus slechts intersubjectieve geldigheid heeft, en er zijn esthetische oordelen genoeg te vinden waarbij er sprake is van een hoge mate van intersubjectiviteit (bijvoorbeeld dat kleine konijntjes niet walgelijk zijn). Wat nou als de moraal eigenlijk niet echt meer is dan je persoonlijke smaak? Maar je mening komt toch ook weer ergens vandaan?

Bedoeling

De bedoeling van de opdrachten is dat de leerlingen proberen de begrippen goed en slecht te verhelderen.

Lessituatie

45/50/60 minuten vakles Filosofie of Levensbeschouwelijke Vorming.

Een beamer/smartboard is nodig

Didactische opzet

1. Wisebit filmpje laten zien
2. Samen de oorzaak van de verwarring opzoeken (bijvoorbeeld door aan te vullen: dus dat waar je van houdt is goed?)
3. Vaststellen dat esthetische (of, eigenlijk, 'smaak'-) oordelen subjectief zijn, vaststellen dat we graag willen dat morele oordelen minimaal intersubjectief zijn
4. Beredeneren dat een objectieve moraal, zelfs als het theoretisch mogelijk is, slecht te vinden is (vergelijk andere culturen)
5. Beredeneren dat sommige smaakoordelen breed gedragen worden
6. Concluderen dat morele en smaakoordelen geeneens zo wezenlijk verschillend zijn
7. Gedachte-experiment erin gooien bij voldoende tijd: smaakoordelen tot morele regels verheffen? Morele oordelen tot kwesties van smaak maken?